

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Tarım ve Orman Bakanı İbrahim YUMAKLI** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzüğü'nün 96 ile 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim.

25.08.2025

Sabahat ERDOĞAN SARITAŞ

Siirt Milletvekili

Siirt'in tarımsal üretiminde lokomotif ürün olan Siirt fıstığı hem kent ekonomisinin hem de çiftçilerin temel geçim kaynağıdır. Bugün yaklaşık 450 bin dekar alanda üretim yapılmakta, on binlerce aile doğrudan ya da dolaylı olarak fıstıktan geçimini sağlamaktadır. Ancak son dönemde yaşanan kuraklık, aşırı sıcaklıklar ve en önemlisi sulama altyapısına erişimdeki sorunlar nedeniyle üretim büyük bir risk altına girmiştir.

2025 yılında 45 bin ton rekolte beklenirken, yüzde 70-80 oranında kayıp yaşanmış, üretici ağacını kurtarma telaşına düşmüştür. Kuruyan ağaçlar nedeniyle önümüzdeki 3 yıl boyunca ürün beklenmemektedir. Bu, sadece çiftçiyi değil tüm bölge ekonomisini ağır şekilde etkileyecektir. Siirt'te altı adet baraj bulunmasına rağmen çiftçiler sulama yapamamaktadır. Barajlar yapılırken "sulama" ve "tarımsal kalkınma" gerekçeleri öne sürülmüş, ancak bugün DSİ'den izin alınmadığı için çiftçi akan sulardan dahi faydalanamamaktadır.

Kuraklık ve tedbirsizlik birleşmiş, binlerce fıstık ağacı kuruma tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır. Tarım sigortası uygulamaları da çiftçinin zararını karşılamaktan uzaktır. Kuraklık ve güneş yanıkları poliçe kapsamına alınmazken, pratikte neredeyse hiç karşılaşılmayan "araba çarpması" gibi ihtimaller poliçelere dahil edilmektedir. Bu durum çiftçiyi sigortaya da güvenemez hale getirmiştir.

Bölge çiftçisi, yetkililerin somut destek ve çözüm mekanizmalarıyla yanında olmasını beklemektedir.

Bu bağlamda;

1. Siirt'te bulunan barajlardan çiftçilerin sulama amaçlı faydalanamamasının gerekçesi nedir?
2. Barajlardan tarımsal sulama için su tahsisi yapılması yönünde bir planlama mevcut mudur? Mevcutsa hangi barajlardan ne kadar alan sulanacaktır?
3. DSİ'nin üreticilere sulama için gerekli izinleri vermemesinin sebebi nedir? Bu sorunun çözümü için Bakanlığınızın bir çalışması bulunmakta mıdır?
4. Siirt'te yaşanan fıstık rekoltesindeki yüzde 70-80 düşüş ve binlerce ağacın kuruma tehlikesi karşısında Bakanlığınızın çiftçiye doğrudan destek sağlama planı var mıdır?
5. Tarım sigortalarında kuraklık ve güneş yanıkları neden poliçe kapsamına alınmamaktadır? Çiftçinin bu mağduriyetini gidermek için mevzuat değişikliği planlanmakta mıdır?
6. Son 10 yıl içerisinde Siirt fıstık üretimine yönelik Bakanlığınız tarafından yürütülen destek ve teşviklerin toplam bütçesi ne kadardır? Bu desteklerin yıl bazında dağılımı nedir?
7. Siirt fıstığının üretim ve ihracat potansiyelini korumak amacıyla acil eylem planı hazırlanması düşünülmekte midir?
8. Siirt fıstığı düzensiz bir fiyat politikasına sahip, çok başlılığın, yüksek fiyatların ve düzensiz satışların önüne geçmek için bir taban fiyat düzenlemesi yapılacak mıdır?